لەیادی کارەساتی هەڵەبجەدا، دەسەلاتداران بەتەقە وەلامی خۆپیشاندەران دەدەنەوە!

نوری بەشیر
n.bashir3@ukonline.co.uk

ئەمرۆ 2006/3/16 هاورۆژی یادی کارەساتە دلتەزینەکەی هەلەبجە، لەکاتیکدا کە خەلکی ئەمشارە بیرەوەرەی تال و مەرگەساتەکانی کیمیاباران و تیاچوونی هەزاران کەس لەژن و لاو و منال و پیرو پەکەوتە دێتەوە بەرچاویان و بەغەموو پەژارەو قین لەدلییەوە رادەوەستن و بەدەریایەك لەحەسەروت تورەیی و نارەزایەتی‌یەوە سەرگوزشتە و مەئەساتەکانی دوێنی و ئەمرۆی خۆیان دەبینن و بەم هۆیەشەوە دێنە نێوشەقامی شارو دەست بەخۆپیشاندان دەکەن، لەکاتێکدا کەخەڵکی هەژارو نەداری ئەمشارە داوای باشبوونی ژیانی خۆیان و ئاوەدان بوونەوەی شاری کاولبوویان دەکەن و روبەرووی دەسەلاتدارانی کوردستان هاواردەکەن "بەسیەتی گەندەلی .. بەسیەتی دزی و تالان"..هاواردەکەن و دەلێن ئێمە ژیانمان نەما و توانامان برا و ئێوەش لەسەفاو ژیانی فیرعەونیتان تیرنابن"، "بەسە ئیتر بیکاری و بیدەرەتانی و نەبوونی و کۆنەپەرستی و سەرگەردانی" .." ئێمە ئیتر ژیانی شارمان دەوێ، شاری جوان و رازاوە و شایستەی ئینسانمان دەوێ.."..

بەلام وەلامی دەسەلاتدارانی کوردستان و حیزبەکانی کوردایەتی تەقەکردن و پەلاماری خۆپیشاندەران دەبێ و سەرەنجام 11کەس بریندار دەکەن و یەکێکیش لەجێدا دەکوژن و بەمجۆرەش خەڵکی دەترسینن و بلاوە بەخۆپیشانەکە دەکەن.. جێگای ئاماژەیە ئەم خۆپیشاندانە بەدوای دەربرینی نارەزایەتی پێشتری خەڵکی ئەم شارەو ئاگادار کردنەوەی دەسەلاتداران لە خواستە کانیان سەبارەت بە ئاوەدانکردنەوەی شارو باشکردنی ژیانی خەلك، هاتۆتەکایەوە، هەربۆیە دەسەلاتەکەی یەکیتی بەهاورکای پارتی و هاوپەیمانانیان پێشتر بەهەزاران پیشمەرگەو پۆلیس و ئاسایشەوە ئامادەیی وەردەگەرن و خەلکی دەترسێنن، بەلام خەڵکی شار بەسادەیی رادەگەیەنێ کەئێمە ڤیستفالمان ناوێ و داوادەکەین پارەکەی بدرێت بەنوێنەرانی خەلك تا لەباشکردنی ریگاوبان و قوتابخانەو نەخۆشخانەکاندا خەرج بکرێ. لەبەرامبەردا دەسەلاتداران بەمە رازی نابن و بەنیازبوون بۆئەوەی ئەمسالیش لەیادی کیمیابارانی هەڵەبجەدا ڤیستفال سازبدەن و ئەمسالیش دوای رشتنی فرمێسکی تیمساحیان بازرگانی بە قوربانیانی هەڵەبجەوە بکەن و سەرنجی رێکخراوە بیانییەکان بۆداوای کۆمەك رابکێشن و بەمجۆرەش رێگای دزی و تالانی بەشی خەڵکی ئەمشارە دریژە پێبدەن.. بەلام ئەم خۆپیشاندانەو ئەو رووداوانە زەمینەو ئاکامی چ هەلومەرجێکن و چ راستی و بەلگەیەك دەدەنە دەست سەرجەم خەڵکی کوردستان؟

بیگۆمان وەعدەو بەڵێنی 15 سالی رابردوی حیزبە دەسەلاتدارەکان و سەرانیان بەتایبەت وەعدەو بەڵێنی چەندین جارەی تالەبانی و بەرزانی، بەخەلکی ئەمشارە بۆ باشکردنی بارودۆخی ژیانی خەلك و ئاوەدانکردنەوەی شار شتێك نیە کە کەس نەیزانێ و ئاگاداری نەبێت. بریاربوو کە برینەکانی هەڵەبجە سارژربکەنەوە و شارێکی مۆدێرن و شایستەی ئینسان دروست بکەنەوە، ئەمانە بریاریاندا نەك ئەمشارە ئاوەدان بکەنەوە بەڵکو بیبەکەنە نموونەی شارێکی شارستانی بۆبەرچاوی خەڵکی کوردستان و هەموودنیا، تا ئێشوو ئازاری خەڵکی هەڵەبجە بەتەواوی بیربچێتەوە. بەلام دەسەلاتداران و حیزبەکانی کوردایەتی نەك ئەم کارەیان نەکرد بەڵکو جارێك لەژێرناوی ساوایی حکومەت و جارێك بەبەهانەی یەکگرتنەوەی دوئیدارەو ئەمجارەشیان بەبیانوی بارودۆخی ئالۆزی عیراق و پێکنەهاتنی حکومەتی ناوەندیەوە، خەڵکیان لەچاوەروانیدا هێشتۆتەوە. ئەمەش لەکاتێکدایە کە لێشاوی پارەو پول و کۆمەکی نەتەوەیەکگرتووەکان و رێکخراوە خێخوازیەکان و بودجەی بەشی کوردستان و نەوتی عیراق کەبەتایبەت بەشیچکی بۆ قەرەبوکردنەوەی زەرەرو زیانی شاری هەڵەبجەو

ئاوەدانکردنەوەی تەرخانکراوە، 15 ساڵە دەرژیتەگیرفانی دەسەلاتدارانەوە کەچی لەهەموو ئەو ئیمکاناتە کەمترین ریژەیان بۆ ژیانی خەڵکی ئەمشارە خەرج نەکردووە. لەولایشەوە دەبینین رۆژنیە بەسەرهاتی ژیانی ئەمشارە نەبێتە سەرمایەیەکی سیاسی بەدەست ئەحزابی ناسیونالیستی کوردەوە بۆبلاوکردنەوەی خورافەی قەومی و بەهێزکردنی خۆیان لەنێو خەڵکی باقی شارەکانی تری کوردستاندا. بەمجۆرەش هەڵەبجە و کارەساتی کیمیابارەنەکەی بۆتە غەزەبێك بۆخەڵکەکەی و سەرمایەیەکی مالی و سیاسی بۆ بۆرژوازی کورد و حیزبەکانی.
ئەوە 15 ساڵە کەئەحزابی ناسیونالیستی کورد ژیانی ئەمشارە بەدەردەسەرو نەگبەتی یەك لەدوای یەکدا پەلکێش دەکەن و بۆ بەرژەوەندی خۆیان تاتوانیان دەستی مەلاو سەرۆك عەشیرەوت کونەپەرستانی ئیسلامیان درێژکرد بەسەر ژیانی خەڵکەوە و ستانداری شاری و مەدەنیەتیان لەخەڵك سەندەوە، کاتێکیش دەسەلاتیان بۆنەچووە سەر ژیانی خەڵکی شاریان تەسلیم بەچەند مافیاو تاقێمکی تیرۆریست و ئینسان کوژی ئیسلامی کردوو بەناوی شەراکەت لە"حکومەتی هەرێمی کوردستاندا" کردیانن بەحاکمی شار وەختێکیش لەسایەی سوپاو فرۆکەکانی ئەمریکادا توانایان پەیداکردەوە شەریان هێنایە ناوچەکەوە و ئاژاوە و کوشتاریانکردەوە بەبەشیکی تر لەژیانی خەڵکی ئەمشارەو دواتریش کە حاکمیەتی گەندەڵو دارزیوی خۆیان هێنایەوە شار دزین و راووروت و فراندنی پاروی دەمی خەڵکی هەژار و ژێر پێنانی ئازادی و مافەکان و حورمەتی ئینسانی، هیچ شتیکی تریان لەباردا نەبووە. ئیستا ئەگەر هەر کەسێکی خاریجی بۆسەردانی چەند سەعاتێك بچێتە هەڵەبجە ئەزانێت کەئەو شارە کارەساتێکی گەورەی بەسەر هاتوەو کاولەیە لەباتی شارێکی ئاوەدان، خەڵك لەخانوی بەتەنەکە دروستکراودا دەژین، شەقامەکان هەمووی لەبەریکترازاوە، خەڵك بەبێ ئاوو کارەباو سوتەمەنی و راکردنی شەورۆژە بۆپەیداکردنی پاروە نانێکدا دەژین، لەولاشەوە سەرانی حیزبەکان و بەرپرسیارانی وردو درشتیان دەبینرێن کەلەنازو نیعمەتی ئەوپەردا دەژین و لە15 ساڵی رابردودا تەنیان رۆژێك بێکارەبایی و بێئاوی و بێسوتەمەنیان نەدیوە، ئەمە چ عەدالەتێکە و چ حکومەتێکی خۆولاتی کوردیە بەسەر سەری خەڵکەوە.
بەهەموو هەم حاڵەوە خەڵکی هەڵەبجە نەك هەرهەقیانە خۆپێشاندان و نارەزایەتی دەرببڕن، بەڵکو هەقیانە کەئیتر دەسەلاتی ئەحزابی کوردایەتی بەسەر سەری خۆیانەوە قبول نەکەن و رێگەیان پێنەدەن بەناوی ئەوان و ئێش و ئازاریانەوە یادی هەڵەبجە بکەنەوە، هەقیانە رێگا نەدرێ پێیان خوێن و لاشەی مۆمیاکراوی مناڵ و لاو ژنی ئەم شارە بکرێتە سەرمایەیەك بۆ پارە کۆکردنەوە و گیرفان پرکردنی سەرانی یەکیتی و پارتی.. خەڵکی شاری هەڵەبجە هەقیانە لەژیانێکی ئارام و خۆشبەخت و دەست راگەیشتوو بە پێداویستیەکانی شارێکی مۆدێرن رابگا، هەقیانە خانووبەرەو ئاوو کارەباو کارو زەمانەتی بژێویان ببێت، هەقیانە رێگاوبان و قوتابخانەو نەخۆشخانەو بەرێوەبەریەتیەکان لەبالاترین ئاستی خزمەتگوزاریدا بن و پیشکەشی هاولاتیانی بکەن.. بەلام بۆئەم هەقانەو بۆ ئەم خواستانە ئەوە تەنها ریزی رێکخراوو یەکگرتووی خەڵکی ئەمشارە خۆیانن کەدەتوانن ریگای بەدیهاتنیان بگیرێتە بەر، خەڵکی شاردەبێ بەتوندکردنەوەی نارەزایەتیەکانیان و بەخستنەرووی خواستی رۆشن و بەیەکگرتووی و هاتنە مەیدانیان دەتوانن لەم ئومێد و ئاوات و مافانەی خۆیان نزیك ببنەوە، بەجیا لەمە هیچ رێگایەکی تر نیە.. ئەحزابی ناسیونالیزمی کورد شێوەی دەسەلاتی خۆیان بەرامبەر بەخەڵك تاقیکردۆتەوە، خەڵکی هەڵەبجەش تەنهانین و نارەزایەتیەکانی ئەوان لەدرێژەی راپەرینی خەڵکی کەلارو رانیەو زاخۆ و ئاکرێ و خۆپیشاندانی خوێندکارانی زانکۆو لاوان و ژنان و کرێکارنی کوردستاندایە، بۆیە خەبات و نارەزایەتی خەڵکی شاری هەڵەبجە و لێکهەڵپێکانی لەگەل خەبات و نارەزایەتی شارەکانی تری کوردستان دەتوانێ هێزێك لەبەرامبەر دەسەلاتی ناسیونالیزمی کورددا رابگرێ کە نەك هەر ئەوان لەگەندەڵی و فەساد و سەرکوتگەری دەرکێشێ بەڵکو رێگای ئاوەدانکردنەوە و باشکردنی ژیانی خەڵکی کوردستانی پێ بهێندرێتە دی..